

Jaarverslag 2012 Netwerk Groene Bureaus

Het Netwerk Groene Bureaus is de brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging van groene adviesbureaus. Het NGB ondersteunt zijn leden bij hun werkzaamheden. De hoofdactiviteiten bestaan uit het vormgeven aan kwaliteit, overleg over gunningprocedures en concurrentieverhoudingen, bijdragen aan maatschappelijke discussies en het praktisch ondersteunen van leden. Dit verslag over de activiteiten in 2012 sluit af met verenigingszaken.

1. Vormgeven aan kwaliteit

Met de NGB-gedragscode, een klachtenregeling, de toelatingseisen voor nieuwe leden met onder meer de beoordeling van rapporten van toetredende leden, het aanbieden van een 'kandidaatschap', het organiseren van bijeenkomsten, het actualiseren van het protocol voor de inventarisatie van de moeilijke soortgroep vleermuizen (vleermuisprotocol), het stimuleren van soortmanagementplannen en van contacten tussen de leden draagt het Netwerk gericht bij aan de kwaliteit van ecologische advisering.

De **NGB-gedragscode** vormt de basis voor gesprekken tussen leden over de kwaliteit van geleverde adviezen. Het Netwerk heeft (maatschappelijke) discussie over kwaliteit van advisering signalen actief opgepakt door de betreffende leden te informeren over de reacties op hun werk. De leden van het Netwerk zijn zelf eerst verantwoordelijke voor de kwaliteit van hun producten en de discussie daarover met derden. Het Netwerk heeft de verantwoordelijkheid om de kwaliteit te bewaken en in te grijpen als de kwaliteit (blijvend) onvoldoende is. Vanuit die verantwoordelijkheid heeft het Netwerk een aantal discussies tussen leden en derden begeleid.

Themabijeenkomsten. In samenwerking met het Bosschap en WING werd op 26 januari 2012 een themabijeenkomst gehouden over 'Herstel van natuurgebieden met OBN en PAS' waaraan meer dan vijftig adviseurs deelnamen. Het Kennisnetwerk Ontwikkeling en Beheer Natuurkwaliteit (OBN) en de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) brengen kennis bijeen voor herstel en verdere ontwikkeling van natuurgebieden. Op de themabijeenkomst werd voor een aantal beheers- en herstelmaatregelen de actuele stand van de kennis besproken. Een peiling wees uit dat een kwart van de deelnemers te maken heeft (gehad) met de PAS.

Op 13 november 2012 werd een themabijeenkomst gehouden over de 'soortenstandaards'. Voor de bedreigde plant- en diersoorten waarvoor vaak een ontheffing wordt aangevraagd, heeft de Dienst Landelijk Gebied soortenstandaards opgesteld. Deze soortenstandaards bevatten een aantal kenmerkende ecologische aspecten van de betrokken soort, evenals een set basis- of standaardmaatregelen, die een initiatiefnemer die een ruimtelijke ingreep overweegt waarbij een beschermde soort is betrokken, kan of moet nemen. De leden van het Netwerk hebben een jaar ervaring opgedaan met soortenstandaards. Op de themabijeenkomst zijn veertien soortenstandaards besproken.

Op 4 december 2012 vond de themabijeenkomst 'Vleermuisadvisering' plaats met 75 deelnemers. Vleermuizen zijn bij advisering over de Flora- en faunawet interessante maar lastige soorten. Het Netwerk Groene Bureaus heeft niet zonder reden een Vleermuisvakberaad ingesteld en een Vleermuisprotocol ontwikkeld. Kennis over vleermuizen is schaars en wordt nauwelijks aangevuld met gericht ecologisch onderzoek. Wetenschappelijke literatuur is beperkt. Bij het inventariseren, het beoordelen van effecten van ingrepen en het adviseren wordt veel kennis opgedaan; die kennis is op deze dag uitgewisseld.

Voor 2013 werden themabijeenkomsten voorbereid over de nieuwe aanbestedingswet, samenwerking tussen leden van het Netwerk Groene Bureaus (inclusief speeddate) en over monitoring dat gebruikt wordt om voorspellingen over effecten van ingrepen, mitigerende en compenserende maatregelen en beheersmaatregelen te toetsen.

Soortmanagementplannen. De mogelijkheden om 'soortmanagementplannen' in te zetten om op ontheffingverlening voor de Flora- en faunawet voor kleinere projecten te vereenvoudigen zijn samen met de Zoogdierverseniging verkend in vijf gesprekken met initiatiefnemers, woningcorporaties, NEPROM, Groenfonds, Dienst Landelijk Gebied, Dienst Regelingen en gemeenten. Bij de uitvoering van projecten zoals aanleg van woonvoorzieningen, renovatie van stadswijken, bedrijfsontwikkeling in

het landelijk gebied en andere ruimtelijke initiatieven wordt in principe per project onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van flora en fauna waarna zonodig maatregelen worden genomen voor de instandhouding van flora en fauna. Vanuit ecologisch perspectief zijn projectgewijze maatregelen inefficiënt. De instandhouding van flora en fauna is eenvoudiger te realiseren met een gebiedsgerichte aanpak. Ook vanuit maatschappelijk perspectief zijn projectgebonden onderzoeken inefficiënt. Uit de gesprekken kwam naar voren dat soortenmanagementplannen toegevoegde waarde hebben maar dat de toepassing wordt beperkt door de complexiteit van financiering. Maar toekomstig financieel rendement van soortmanagementplannen kan de basis zijn voor financiering.

Protocollen. Via discussies op het vleermuisforum en een bijeenkomst is het Vleermuisprotocol 2011 geëvalueerd. Op grond daarvan is het Vleermuisprotocol 2012 vastgesteld door de Gegevensautoriteit Natuur (GaN). In het najaar is de evaluatie van het Vleermuisprotocol 2012 gestart.

De werkgroep 'standaarden en protocollen' van het Netwerk heeft de huidige veertien soortenstandaards beoordeeld. De beoordeling diende als basis voor een themabijeenkomst waarin 75 leden van het Netwerk praktijkervaring inbrachten in het kader van de formele evaluatie van de standaards door Dienst Landelijk Gebied, de opsteller van de standaards.

Normalisatie van methoden. Het Netwerk is vertegenwoordigd in de NEN subcommissie Aquatische ecologie. Het werkgebied van de NEN subcommissie omvat de normalisatie van methoden voor het bemonsteren en determineren van watermonsters (zoet water en marien water) ter vaststelling van de biologische kenmerken. De activiteiten in de NEN-commissie zijn relevant voor o.a. de overheid (beleid, handhaving) waterschappen en de drinkwatersector.

Klachten. Klachten dragen bij aan kwaliteitsverbetering. Het Netwerk Groene Bureaus staat open voor klachten over zijn leden. Bestuur, klachtencommissie en ledenvergadering geven invulling aan de klachtenprocedure van het Netwerk.

Het bestuur beoordeelt de ontvankelijkheid van de klacht en toetst de klacht aan de gedragscode van het Netwerk Groene Bureaus. Het bestuur gaat op basis van zijn bevindingen met de betrokken partijen in gesprek om een oplossing te vinden. Indien een of meer partijen dat wenselijk achten wordt de oplossing door het bestuur op schrift gesteld.

Indien alle betrokkenen instemmen met de oplossing is daarmee de klachtbehandeling beëindigd. Indien een of meerdere partijen het niet eens zijn met de beslissing van het bestuur, kunnen zij daartegen in beroep gaan bij de klachtencommissie die onder leiding staat van Annelies Freriks (Advocatenkantoor A.A. Freriks B.V., Eindhoven/Universiteit Utrecht). Het bestuur stelt een eventuele sanctie vast. De betrokken partijen kunnen daartegen bij de ledenvergadering in beroep gaan.

De klachtencommissie staat onder leiding van Annelies Freriks (Advocatenkantoor A.A. Freriks B.V., Eindhoven en hoogleraar Dier en Recht Universiteit Utrecht), met Robert Crince Le Roy (Houthoff Buruma, Rotterdam) als vervanger. Marcel Visser, ecooloog bij het Nederlands Instituut voor Ecologie, is onafhankelijk lid van de commissie. De commissieleden (en vervangers) vanuit het Netwerk zijn Bertien Besteman (b&d Natuuradvies), André de Bonte (Aequator Groen & Ruimte), Theo de Jong (Bureau Viridis).

In 2012 zijn over drie bureaus klachten ontvangen. Daarvan heeft het bestuur één klacht afgehandeld, één klacht in behandeling en één klacht niet ontvankelijk verklaard. Ook zijn over vier (andere) bureaus bij het secretariaat signalen binnen gekomen van mogelijk onvoldoende kwaliteit. Als veel signalen over hetzelfde bureau worden ontvangen, kan het bestuur besluiten zelf in discussie te gaan met het bureau over de geleverde kwaliteit. De afgehandelde klacht heeft geleid tot sancties voor één van de leden.

2. Gunningprocedures en concurrentieverhoudingen

In 2012 werd aandacht besteed aan concurrentieverhoudingen en gunningsprocedures via contacten met onder meer Deltares, Rijkswaterstaat en waterschappen. Het Netwerk heeft bezwaar gemaakt tegen onder meer gunningsvoorwaarden in een Europese aanbesteding van Flora- en Faunainventarisaties. Naar aanleiding daarvan worden de criteria voor de beoordeling van offertes met de aanbesteder besproken.

Het Netwerk heeft de discussie met de Unie van Waterschappen over besparingsmogelijkheden op administratieve lasten bij aanbestedingen voortgezet. Het Netwerk heeft ook, op basis van een enquête onder de leden, aandacht gevraagd voor de cultuur bij aanbestedingsprocessen. Deze cultuur wordt nu relatief gedomineerd door tegenstellingen terwijl naar de mening van het Netwerk samenwerking tussen aanbesteders en aanbieders meer centraal zou moeten staan.

3. Bijdragen aan maatschappelijk discussies

Uitvoering natuurbeleid. In Cobouw (12 juni 2012) verscheen een interview met Johan Burger, voorzitter van het Netwerk Groene Bureaus. Onder de titel van het interview 'Uitvoering natuurbeleid boert achteruit' heeft Johan Burger benadrukt dat de inzet van ecologische advisering problemen bij de uitvoering van het natuurbeleid effectief kan voorkomen. "Wie niet wil luisteren naar de ecologen krijgt straks de dure juristen op zijn dak." "Eigenlijk zijn er niet zo veel problemen. Het is meer een kwestie van procesbeheersing en daar kunnen juist de ecologen een goede bijdrage aan leveren."

Uitvoering van de Flora- en faunawet. Het Netwerk heeft de toepassing van de zogeheten 'positieve afwijzing' in ontheffingsprocedures onderzocht naar aanleiding van onduidelijkheid bij bureaus daarover. Uit contacten met het ministerie van EZ en de Raad van State bleek dat de huidige werkwijze van 'positieve afwijzing' niet ten principale zal veranderen. Darbij werd duidelijk dat maatregelen om effecten op natuur te voorkomen veel meer aandacht moeten krijgen. In de praktijk betekent dit veelal een tijdige en adequate uitvoering van maatregelen waarvan de effectiviteit is aangetoond.

Organisatie natuurbeschermingssector. Het Netwerk nam op uitnodiging deel aan discussies van vijftig natuurbeschermingsorganisaties over een gezamenlijke strategie naar aanleiding van de koerswijzigingen binnen het natuurbeleid van de rijksoverheid. Het Netwerk Groene Bureaus is geen natuurbeschermingsorganisatie maar heeft wel veel relevante kennis over onder meer de maatschappelijke kanten van uitvoering van het natuurbeleid. Het Netwerk leverde vanuit die kennis een bijdrage aan de discussie.

Gegevensautoriteit Natuur. Op uitnodiging van het Ministerie van Economische Zaken heeft een delegatie van het Netwerk deelgenomen aan een marktconsultatie en zijn visie op de toekomst van de Gegevensautoriteit Natuur en de Nationale Databank Flora en Fauna opgesteld. Het Netwerk vindt de GaN en NDFF inhoudelijk succesvolle initiatieven in een complex bestuurlijk veld. Andere sectoren nemen hier een voorbeeld aan. Het Netwerk wil aan de verdere ontwikkeling van de GaN en NDFF bijdragen.

3. Praktisch ondersteunen van leden

Via directe acties ondersteunt het Netwerk het werk van zijn leden. Indirect steunt het Netwerk zijn leden door ledenlijsten beschikbaar te stellen om informatie te verspreiden, te fungeren als aanspreekpunt voor de branche en een platform te bieden voor onderlinge contacten.

Ethisch consult. Het Netwerk biedt de mogelijkheid tot een ethisch consult, voortvloeiend uit de gedragscode. Een ethisch consult vond plaats over dilemma's bij het niet opvolgen van uitgebrachte adviezen, met directe natuurschade als mogelijke consequentie.

Nationale Databank Flora en Fauna. Het NGB-bestuur en de Gegevensautoriteit Natuur (GaN) hebben een pilot voor het gebruik van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) in voorbereiding genomen. Deze pilot heeft tot doel te achterhalen op welke manier en waarvoor de groene bureaus de natuurgegevens uit de NDFF kunnen gebruiken en een financieringsmodel te ontwikkelen dat de bureaus in staat stelt tegen een reële prijs en onder reële voorwaarden gebruik te maken van de NDFF.

Nieuwe aanbestedingswet. Het Netwerk heeft in een brief aan Eerste Kamer bepleit de invoering van de nieuwe aanbestedingswet niet uit te stellen, om de economische voordelen van een verbeterde aanbestedingsprocedure al per 1 januari volgend jaar te kunnen benutten. De nieuwe aanbestedingswet maakt het voor veel leden van het Netwerk in principe eenvoudiger om in te schrijven bij aanbestedingen.

Positionering van groene adviesbureaus. Gesprekken werden gevoerd met onder meer Jan Jaap de Graeff (Natuurmonumenten) over de rol van adviesbureaus in de natuursector, met het Bosschap over de ontwikkelingen bij de OBN en de betrokkenheid van adviesbureaus bij de OBN, met Rijkswaterstaat over de organisatie van de marktdag 2013 en met de Waterdienst over de ontwikkeling van hun afdeling 'inkoop management en kwaliteit'.

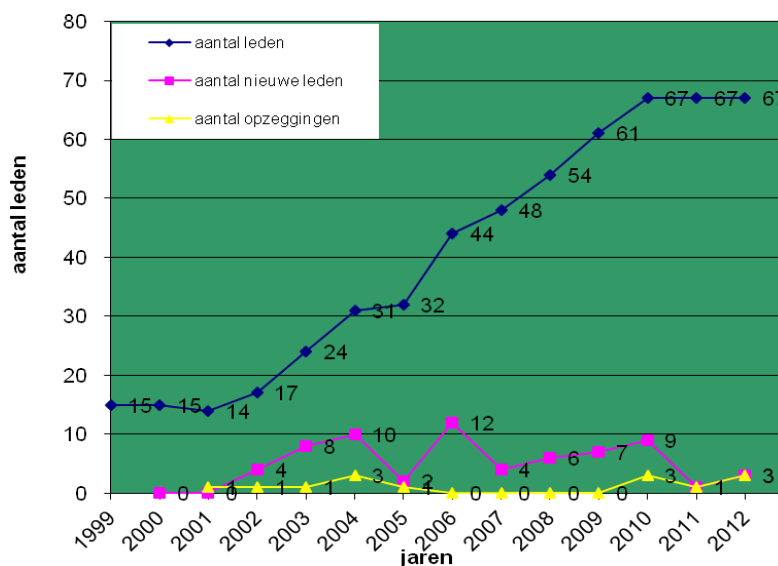
Het Netwerk bracht drie persberichten uit: over de uitvoering van de Flora en faunawet (Voorkómen ontheffingsprocedure Flora- en faunawet is nog steeds mogelijk, 8 oktober 2012), de aanbestedingswet (Aanbestedingswet niet uitstellen, 8 mei 2012) en de evaluatie van het vleermuisprotocol (Vleermuisprotocol bijgesteld, 24 februari 2012). In Cobouw verscheen een interview met Johan Burger: 'Uitvoering natuurbeleid boert achteruit' (12 juni 2012). Daarbij is onder meer het Netwerk neergezet als organisatie die zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid neemt en aanstuurt op verdere professionalisering en ondernemerschap. De bestuursleden Artikel van Lidia Gerrits, Margreet ter Steege, Lennart Turlings publiceerden het artikel "Positieve toets op de Flora- en faunawet" in Toets (13 dec 2012).

Opleiding van ecologen. Het Netwerk Groene Bureaus is gevraagd mee te denken over de ontwikkeling en beoordeling van biologieopleidingen. Lidia Gerrits neemt deel aan een 'werkveldcommissie' die zich buigt over de ontwikkelingen binnen de biologie opleiding van Wageningen Universiteit en de koers voor de opleiding op de lange termijn. Reinier Meijer heeft zitting in een panel van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) ter beoordeling van een nieuw te starten hbo-bacheloropleiding Toegepaste Biologie aan de Christelijke Agrarische Hogeschool, locatie Almere.

Verlenen van machtigingen voor het gebruik van ontheffingen. Het Netwerk heeft een ontheffing voor de Flora- en faunawet. Tevens heeft het Netwerk een ontheffing voor regelgeving op het gebied van visserij. Via een machtiging maken de leden gebruik van deze ontheffingen.

4. De vereniging

De leden. Eco-Niche (www.eco-niche.nl), Landschappartners (www.landschappartners.nl) en Ad Schoutens Advies en Begeleiding (www.gebiedsuitvoerder.nl) werden lid van het Netwerk. DHV en Haskoning fuseerden tot Royal HaskoningDHV. Herman van Dam, Adviseur Water en Natuur en MWH beëindigden hun lidmaatschap. Eén bureau is als kandidaat toegetreden tot het Netwerk. Het aantal leden van het Netwerk blijft stabiel: 67.

De leden zijn:

AD.ECO	Elodea
Adviesbureau Cuppen	Faunaconsult
Adviesbureau E.C.O. logisch	Geofox-Lexmond
Adviesbureau Haver Droeze	GiMaRIS
Aequator Groen & Ruimte	Grontmij Nederland bv
AFO Advisering en Onderzoek	Hofman Aquamarien
Altenburg & Wymenga	IJzerman advies
Aqua-Terra Nova	Instituut voor Infrastructuur, Milieu en Innovatie - IMI
AquaTerra-KuiperBurger (ATKB)	Jos Rademakers Ecologie en Ontwikkeling
ARCADIS Nederland BV	Koeman en Bijkerk BV
b&d Natuuradvies	Koenders & Partners
BRO	Landschappartners
BTL	Laneco
BügelHajema Adviseurs	Loo Plan
Bureau Aandacht Natuur	Movares
Bureau Bleijerveld	Natuurbalans - Limes Divergens
Bureau FaunaX	Nieuwland Advies
Bureau Viridis	RBOI-Rotterdam bv
Bureau Verbeek	Regelink Ecologie & Landschap
Bureau Waardenburg	Royal HaskoningDHV
Buro Bakker	RPS BCC B.V.
Cobra ecoadviseurs bv	SAB adviseurs in ruimtelijke ontwikkeling
Croonen Adviseurs	Schoutens advies & begeleiding
CSO	Second Opinion
De Groene Ruimte	Stichting Staring Advies
Eco-Niche	Staro Natuur en Buitengebied
EcoGroen Advies	Taken Adviseurs en Ingenieurs
Ecologica	Tauw
Ecologisch Adviesbureau Henk Baptist	Tonckens Ecologie
Ecologisch Adviesbureau Van Tweel	Van den Bijtel Ecologisch Onderzoek
Econsultancy	Van der Goes en Groot
ECOquickscan	VanderHelm Milieubeheer BV
Eelerwoude	Witteveen+Bos Raadgevend Ingenieurs
Ekoza	

Ledenvergadering. Op 16 februari 2012 vond de jaarlijkse ledenvergadering van het Netwerk Groene Bureaus plaats met onder meer discussies over de visie op de toekomst van Netwerk, de communicatiestrategie, marktontwikkelingen, de kwaliteit van advisering, de nieuwe natuurwet, de ontwikkeling van inventarisatieprotocollen, soortenstandaards, verplaatsingsprotocollen, de gegevensvoorziening, opleidingen en de ervaringen met waterschappen.

Bestuur. De leden benoemden op 16 februari als nieuw bestuurslid Dirk van Pijkeren (Laneco) als opvolger van Henk Baptist. Margreet ter Steege (Buro Bakker) werd herkozen voor een tweede termijn.

Het bestuur bestaat uit Johan Burger, ATKB (voorzitter) Lidia Gerrits, De Groene Ruimte (secretaris) Martien Meijer, Bureau Waardenburg (bestuurslid), Reinier Meijer, BügelHajema Adviseurs (vice-voorzitter) Dirk van Pijkeren, Laneco (penningmeester) Margreet ter Steege, Buro Bakker (bestuurslid) Lennart Turlings, Witteveen+Bos Raadgevend Ingenieurs (bestuurslid). Het secretariaat wordt gevoerd door Bas van Leeuwen, Second Opinion.

Het bestuur vergaderde in 2012 vijf keer. Email werd veelvuldig ingezet om discussies te voeren en besluiten te nemen.

Toelating nieuwe leden. Het bestuur beoordeelt de kwaliteit van de producten van de bureaus die zich voor het lidmaatschap aanmelden. Meerdere rapporten worden beoordeeld en besproken, soms leidend tot afwijzing van het lidmaatschap en het aanbod zich als kandidaat aan het Netwerk te verbinden.

Financiën. De penningmeester werd decharge verleend voor het jaar 2011, op voorstel van de kascommissie bestaande uit Theo de Jong (Viridis) en Benjamin Backx (Regelink Ecologie & Landschap).

Bekendheid van het Netwerk Groene Bureaus. De bekendheid van de vereniging neemt verder toe. In toenemende mate wordt het Netwerk benaderd voor informatie over het groene werkveld en benut om bijvoorbeeld informatie over (voorgenomen) beleid, uitnodigingen voor bijeenkomsten en stageverzoeken te verspreiden. Aan potentiële leden en anderen werd informatie over het Netwerk verstrekt. Ook in 2012 werd binnen het Netwerk een nieuwsbrief verspreid. Het Netwerk bracht drie persberichten uit. De voorzitter werd geïnterviewd door Cobouw en bestuursleden publiceerden een artikel in het tijdschrift 'Toets' (zie eerdere onderdeel 'Positionering van groene adviesbureaus').

Werkgroep 'communicatie'. Op initiatief van de ledenvergadering is de werkgroep 'communicatie' ingesteld. De werkgroep heeft als opdracht om de externe communicatie vorm te geven, op basis van de huidige communicatiestrategie van het Netwerk Groene Bureaus. De werkgroep doet voorstellen voor de ledenvergadering van 2013 of zoveel eerder als mogelijk is.

Website. Via www.netwerkgroenebureaus.nl is informatie over de activiteiten van het Netwerk beschikbaar. Op de website van het Netwerk Groene Bureaus is een ledengedeelte opgenomen met daarop onder meer verslagen van themabijeenkomsten, de interne nieuwsbrieven, de gedragscode, het vleermuisprotocol, de brochure van het Netwerk, info over het aanvragen van machtigingen, verslagen van ledenvergaderingen, jaarverslagen, logo's van het NGB (voor opname in briefpapier of website), het huishoudelijk reglement en de statuten. Een apart deel is ingericht voor een forum over het vleermuisprotocol. Tevens is het Netwerk actief op LinkedIn (besloten groep Netwerk Groene Bureaus).